

Nikodémus adventi kérdése Jézushoz

Énekek: 90: 1-2; 465, 466; 229.

Alapige: Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű ember, a zsidók egyik vezető embere. Ő egy éjjel elment Jézushoz, és így szólt hozzá: Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem képes megtenni azokat a jeleket, amelyeket te teszel, csak ha Isten van vele. Jézus így válaszolt: Bizony, bizony, mondom neked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát. [*] [Jn 3,31; 1Pt 1,23; 1Jn 3,9] Nikodémus ezt kérdezte tőle: Hogyan születhetik az ember, amikor vén? Bemehet anyja méhébe, és megszülethet ismét? Jézus így felelt: Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. [Ez 36,25-27; Ef 5,26; Tit 3,5] Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újonnan kell születnetek. A szél fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy: így van mindenki, aki a Lélektől született. [*] Nikodémus megkérdezte tőle: Hogyan történhet meg mindez? Jézus így válaszolt: Te Izrael tanítója vagy, és ezt nem tudod? Bizony, bizony, mondom neked: amit tudunk, azt szóljuk, és amit láttunk, arról teszünk bizonyosságot, de nem fogadjátok el a mi bizonyosságtételünket. Ha a földi dolgokról szóltam nektek, és nem hisztetek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyiekről szólok nektek? Nem ment fel a mennybe senki, csak az, aki a mennyből szállt le, az Emberfia. [*] És ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, [4Móz 21,8-9] hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. [1Jn 4,9] Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött Fiának nevében. Az ítélet pedig az, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak. Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjének a cselekedetei. Aki pedig az igazságot cselekszi, a világosságra megy, hogy nyilvánvalóvá legyen cselekedeteiről, hogy Isten szerint cselekedte azokat. János 3: 1 – 21

Ádvent, vagyis az Úr eljövételének küszöbén egy idős, vagy az ő kifejezésével élve egy vén ember Messiás várásáról hallottunk. Jézus jelenléte rendkívül nyugtalanná tette, mert sejteni vélte, hogy ő, Jézus az Isten Fia a Messiás, az Izrael reménysége.

A Jézussal való találkozásának története azzal kezdődött, hogy ez az ember, Nikodémus éjjel ment el Jézushoz, mert egy igen lényeges kérdés furdalta az oldalát. Van-e neked testvérem a gyülekezetben jelenlévő (Máté 18:19 - 20) Úrhoz címzett kérdésed? Van-e benned téged belülről emésztő kérdésed, ami Jézus felé ösztökél téged? Nikodémusnak volt, és meg is érkezett vele Jézushoz, az Úr pedig fogadta, nem küldte el, hanem ahogy megígérte¹, teljes segítséggel segített. Pál apostolnak is volt Jézusnak címzett kérdése:

- Kicsoda vagy, Uram (ApCsel 9: 5 és 22: 8)? Mire az Úr ezt felelte:
- Én vagyok a názáreti Jézus, akit te kergetsz (ApCsel 22: 8), nehéz neked az ösztöke [κέντρον (kentron) 1) ösztöke 2) fullánk] ellen rugódoznod (ApCsel 9: 5).

Urunk pedig neki is válaszolt. Egy alkalommal ezt mondta ez a Pál a „kicsoda vagy Uram” kérdésére Krisztustól kapott válaszárol:

¹ Minden, amit nekem ad az Atya, én hozzám jó; és azt, aki hozzám jó, semmiképpen ki nem vetem. Ján 6:37

„Ellenben azt, ami nekem nyereség volt, kárnak ítéltam Krisztusért. Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őerte kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem. Hogy kitűnjék rólam őáltala: nincsen saját igazságom a törvény alapján, hanem a Krisztusba vetett hit által Istentől van igazságom a hit alapján, hogy megismerjem őt és feltámadása erejét, valamint a szenvedéseiben való részesedést, hasonlónak lévén az ő halálához, hogy valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra.

Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott Krisztus Jézus. Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának Krisztus Jézusban adott jutalmáért.” Filippi 3: 7 – 14.

Advent, mint eljövétel nemcsak azt jelenti, hogy az Úr eljön, hanem azt is, hogy népe is eljön Ő hozzá. Mindenki megérkezik Jézushoz, akit a mennyei Atya hozzá vonz (Ján 6:44 és 65).

Nikodémusnak és a vele egyet értő barátainak tehát volt egy nyugtalanító kérdésük, amit hangosan ki sem mertek mondani, a társaiktól való állandó rettegésük miatt. Ezért Nikodémus, a társai képviselőjeként is (Ján 3:2), éjjel ment Jézushoz és csak téblábolt és forgolódott, mint a macska a forró kása körül, amikor az Úr rögtön a lényegre tért.

- A víz általi újjászületés érdekel, amely titkot Isten Keresztelő János prófétája által leplezett le, amit, azok, akiktől te most rettegsz, szívből megvetettek. Nem hittetek az ő szolgálatának és közös bizonyosságtételünknek sem (Ján 3:11). Ezen felül hagyátok a börtönben meghalni Jánost, aki nekem készített utat, pedig jól tudátok, hogy próféta és igaz ember.
- Onnan kezdve, hogy az Emberfia eljött a mennyből az újjászületés földi dolog, amiről tanítónak tudnod kell, - volt Jézus válasza.
- Hogyan történik hát a víztől és Lélektől való újjászületés? – kérdezte hát Nikodémus. és mint igaz rabbi a rabbinak, Jézus történettel válaszolt a vén tanító kérdésére.

A pusztában felemelt rézkígyó történetét nekünk is ismernünk kell, de nem úgy, mint egy idegen nép kultúrájának egyik mítoszát, a népi folklór egyik meséjét, hanem úgy, mint ami személyesen velünk történik.

Nikodémus élete során sokszor hallotta és sokszor ő maga is elmondta a rézkígyó történetét, de most a Mindenható jelenlétében hallja személyesen az Emberfia Jézustól. Most tehát úgy hallja mindezt, mint ami vele történik. Ő vele történik, hogy az Isten káromlójának bizonyult, ő vele történik meg, hogy részes az Úr prófétái szolgája, Keresztelő János meggyalázásnak bűnében, amit az igazságosan ítélő nem hagy büntetés nélkül. Ő vele történik meg, hogy a Jézus jelenlétében egyszerre csak elkezd érezni a kígyóméreg minden életfunkciót megbénító hatását a saját testén belül; napnál világosabban látja önmagán belül a halál munkáját, ami természetesen soha nincs egyedül, mert az ördögi kígyó is vele van, akinek hatalma van a halálon (Zsid 2:14). És Jézus itt nem áll meg, hanem elmondja, hogy amint Mózes a pusztában az Úr parancsára felemelte a rézkígyót a fára, hogy azt bárki láthassa, hogy akit kígyómarás ért felnézhessen rá, így fogjátok felemelni az Emberfiát, vagyis engem.

Az Istentől való élet szövetsége így szól:

- „Készíts kígyót, és tűzd föl egy póznára. Ha valaki megmaratik, és föltekint arra, életben marad. Mózes tehát csinált egy rézkígyót, és föltűzte egy póznára. És az történt, hogy

ha megmárt valakit a kígyó, és az föltekintett a rézkígyóra, életben maradt.” 4Mózes 21: 8 – 9.

Ahogy tehát Mózes felemelte a kígyót a pusztában, - folytatta Jézus a tanítást - úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, [4Móz 21,8-9] hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. [1Jn 4,9] Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött Fiának nevében (János 3 14 – 17). Különös válasz ez arra kérdésre, hogy miként születik újjá az ember víz és Lélek által? Nincs jobb válasz az újjászületés titkára, csak a rézkígyó története, mivel kapcsolatosan Jézus azt mondja, hogy aki igazságot cselekszik a világosságra megy.

Mit jelent ez abban a kígyóktól megmárt világban?

Azt jelenti, hogy a bűn és a kígyó halált hozó munkája a Messiás Jézus által lelepleződött. Az igazság az, hogy az élő Isten és az ő szolgájának bűnös gyalázása a halált szabadította fel minden ember vérében. De Isten erre az igazságra egy másik, a felemelt rézkígyó, illetve a felemlt Emberfia igazságával válaszolt. Ezzel az utóbbi igazsággal megítélte és kárhoztatta a bűn és az ördögi kígyót minden munkájával együtt, felemelve pedig, a maga hatalmába vette azt. Ebben a felemelésben Isten a világot megítélte. Mert bárki, aki beismerte, hogy megmarta őt a kígyó és ezt felvállalva föltekintett a felemeltre, életben maradt. E hitben történő feltekintés által Isten felemelte a kígyómarás miatt haldokló emberből a halál munkáját.

Pontosan ez történik abban az emberben is, aki hittel néz fel a fára felemelt Emberfia Jézusra. A felemelt rézkígyó a váltságáldozatként eljött Isten Fiát, Jézus Krisztus, a várva várt Messiás előképe volt. Amit Mózes idejében Isten a pusztában vándorló Izraellel tett a felemelt rézkígyó által, az Krisztusban az egész világra kiterjesztette. Ezért mondja Jézus, hogy Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. E hit általi feltekintésben a bűnös ember megismeri, elismeri és megvallja az Isten és felebarátja ellen elkövetett bűneit. Megvallja, hogy benne a halál erői munkálkodnak és most azért néz föl a felemeltre, mert elhitte Istennek személyesen neki szóló ígérését, hogy valaki így hisz Jézus Krisztusban nem vész el, hanem örök élete van. Nem tudjuk, hogyan történik, csak azt tudjuk, hogy az Isten szent ígérete megtörténik. Közétt és a bennünk munkálkodó halál közé beékelődik az élet Ura, Jézus Krisztus. Így teljesül be az ige, amit a próféta mondott:

„Ezért ad jelt nektek az Úr maga: Íme, a szűz fogan méhében, és szül fiat, s nevezi azt Immánuelnek.” Ézs 7:14. Vagy, ahogyan Máté evangélista adta hírül ezt:

Íme a szűz fogan méhében és szül fiat, és annak nevét Immanuelnek nevezik, ami azt jelenti: Velünk az Isten. Máté 1:23.

Velünk az Isten, a mi oldalunkon áll! Az Úr a jobbkezem felől van² velem. Közelebb van hozzám a bőrömnél, a bűnömnél, sőt még önmagamnál is. Elválasztott engem az ördög, a bűn és a halál minden hatalmától. Egyedül Ő rendelkezik velem. az Övé vagyok!

A felemelt Krisztus felemeli belőlünk a bűn, az ördög és a kárhoztató halál minden munkáját, a bűnbocsánat és a kegyelem munkája által pedig elkezd bennünk az újjászületés és az örök élet munkáját! Jézus mondta:

- „Most van e világ kárhoztatása; most vettetik ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltetem e földről, mindeneket magamhoz vonzok.” Ján 12:31-32

² Zsolt 16:8; 73: 23.

A felemelt Krisztus vonzása valóság és nincs ember a földön, akire ne hatna. A felemelt Krisztushoz való vonzásunk tehát állandó és töretlen. Ennek a vonzásnak senki és semmi nem tud ellene állni. Ezt a szüntelen tartó vonzást ábrázolja ki a nagypénteki Krisztus jobb és bal oldalán felemelt kereszt. Az Ő ballján levő kereszt az Isten igazságos ítéletének vonzása ebben a világban. Számunkra, akik vele együtt az Ő jobbján vagyunk, ugyanaz a kereszt az örök élet vonzása, és ez a vonzás szüntelenül történik az Anyaszentegyházban. Ez az örök élet történik az evangélium hallásakor. Ez az örök élet történik, amikor felnőtt emberként valaki vallást tesz az Úr Jézusban vetett hitéről és reménységéről és megkeresztelkedik. És ez az örökélet történik, amikor bűneinket és hitünket megvallva az úrasztalához járulunk. Vagy azt gondolod, hogy véletlenül, vagy hiába hangzik el a figyelmeztetés az úri szent vacsora szereztetési igéjében, amikor Szentlélek hitünk és életünk megpróbálására hív? Hallgassuk meg ezt a hívást, amikor így szól hozzánk az Úr igéje:

„Vegyétek, egyétek! Ez az én testem, mely ti értetek megtöretik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlatosképpen a pohárt is vette, minekutána vacsorált volna, ezt mondván: E pohár amaz új testamentum az én vérem által; ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre. Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend. Azért, aki méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úrnak poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból, Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úrnak testét.” 1Kor 11:24-29.

Azt hallottuk, hogy a Szentléleknek ezt a titkos munkáját a vízzel való megkereszteltetéssel is ki kell ábrázolni, mert különben nem mehet be senki az Isten országába. A múlt alkalommal hallottunk az Úr jobbján keresztre feszített latorról. Ő bement az Isten országába! Bizony bement, még hozzá felnőttkori alámerítkezés nélkül, de nem megkeresztelkedés³ nélkül. Bizony ő meg volt keretelve, még hozzá a felemelt Jézus keresztségéhez hasonló kereszttel. Verejték és vér most az ő testét is, ahogy a Jézusét! Miért üdvözült hát ez a lator víz általi alámerítkezés nélkül? Azért, mert a folyóvízben való alámerülés csak azt mondja el, hogy én, vagy bárki a Krisztus felemeltetésével együtt fel vagyok emelve Jézus Krisztushoz az ő kereszthalálába és az általa nekem is megszerzett üdvösség minden javába! A vízzel való keresztség a Jézus Krisztus mellett tanúskodó hitvallás választ el, különböztet meg mindazoktól, akik Jézust hitetlenül megvetve az Isten igazságos haragja és a kárhóztató halál vonzását választották. Milyen ez a hitvallás? A lényege röviden és tömören ez:

- „Az Istent sem féled-e te? Hiszen te (velem együtt) ugyanazon ítélet alatt vagy! És mi ugyan méltán; mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük: ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett. (...)
- Uram (Jézus), emlékezzél meg én rólam, mikor eljössz a te országodban!” Luk 23:40-42.

A felemelt Krisztus, a váltság és az Úr Isten örök igazságosságának igaz hitvallása ez. Nincs benne semmi hamisság, semmi ámtás, egy szemekényi képzelődés sem. Kijelenti és kimondja az ember Isten előtti valós állapotát. Aki ezt hallja, fel kell belőle ismerje, hogy az Isten Fia Krisztus felemelésével nincs többet olyan, hogy keresztfára szegzett ember és a Krisztus keresztségéhez oda nem szegzett, a Krisztus halálához oda nem kötött másik, mondjuk, szabad, Krisztustól független ember. A keresztfá halála és a Krisztus halála nélküli ember tehát illúzió.

³ „(...) megkeresztelkedhettek-e azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem?” Mt 20: 22

Krisztus felemeltetésével mindnyájan talajvesztettek vagyunk. Nincs föld a lábunk alatt, nincs világ a lábunk alatt. Bárki légy te, aki ezt hallod ízlelgesd az Isten örök igazságosságának szent valóságát, ami így szól az én ajkamról is:

- „Barátom! Nem féled te az Istent? Hiszen velem együtt te ugyanazon felemeltetés ítélete alatt vagy! És mi ugyan méltán emeltettünk az Isteni igazságosság és egyben átoknak fájához; hogy a mi cselekedetünknek méltó büntetését vegyük, de Ő, aki egyedül igaz, aki által felemeltettünk, semmi méltatlan dolgot nem cselekedett. (...)
- Uram Jézus, emlékezzél meg én rólam a te dicsőséges országlásodban, hogy elvedd tőlem a rám sújtó haragot! Uram, vedd el tőlem hitetlen cselekedeteim méltó következményét, a kárhozatot.”

Megvallom tehát a bűn, és benne a személyes bűnöm Isten általi megítélést és az Ő egyetlen szent szabadítását. Minden keresztyénnek nyilvánosan fel kell vállalnia, és meg kell vallania ezt. Meg kell vallanunk Krisztust, aki egyedül igaz és szent és azt is, hogy mi, az ő halálának hasonlatosságával vele együtt meghaltunk, hogy felemelt életünk mindenestől fogva egyedül az övé legyen! Tegyük hát ezt!

Advent küszöbén állva az Istennek szóló kérdéseink hoznak bennünket Jézus Krisztus trónja elé. Megtörténhet, hogy ma több kérdéssel megyünk el a gyülekezetből, mint ahánnyal Urunkhoz jöttünk. Nem történhet meg viszont az, hogy legalább egy lényeges kérdés nem nyugtalanít. Mi lenne ez a kérdés? Ez a következő lenne:

- Uram, mit cselekedjem⁴ én most ezzel az általad felemelt állapottal? Íme teljesen a te hatalmadban van!⁵ Legyen hát nekem is a te jókedved⁶ Igéje szerint!⁷ Ámen.

⁴ „[Ezeket] pedig mikor hallották, szívükben [*κατανύσσω* (katanüsszó) 1) teljesen átszúr, megszúr, összeszurkál ("elevenjére tapint") 2) szúrást szenved, szúró fájdalmat érez, fájdalom nyilallik bele] megkeseredének, és mondanak Péternek és a többi apostoloknak: Mit cselekedjünk, atyámfiai, férfiak? (...)

- Térjete meg és kereszttelkezzetek meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevében a bűnöknek bocsánatára; és veszitek a Szent Lélek ajándékát. Mert nektek lett az ígélet és a ti gyermekeiteknek, és mindazoknak, kik messze vannak, valakiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk.” Apcs 2:37-39

⁵ És hozzájuk menvén Jézus, szóla nekik, mondván: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Máté 28:18.

⁶ Én pedig neked könyörgök, oh Uram; jókedvednek idején, oh Isten, a te kegyelmed sokaságához képest hallgass meg engem a te megszabadító hűséggeddel. Zsolt 69:14. Vesd össze még: Ézs 49:8. Ézsa 9: 1 – 7.

⁷ „Ímhol az Úrnak szolgálója; legyen nekem a te beszéded szerint!” Luk 1:38